
2017-19-RE

CAUSA 2017-19-RE

(PRODECO, SLU c/ Riba Garcia)

Número de registre 167-2017. Recurs d'empara

Aute del 12 de juny del 2017

BOPA núm. 40, del 21 de juny del 2017

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 6 d'abril del 2017, per la representació processal de la societat PRODECO, SLU, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 23 de gener del 2017, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que suspengui els efectes de la sentència impugnada i que en el seu dia atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li la decisió esmentada i que "*En cas de manca d'adhesió de les adverses al sol·licitat anteriorment, condemnar-les al pagament de totes les costes processals, honoraris de procurador, advocat i saig inclosos, per la seva temeritat i mala fe*";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe presentat pel Ministeri Fiscal el 8 de maig del 2017;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La societat PRODECO, SLU va formular una demanda en reclamació per danys i perjudicis derivats d'incompliment contractual contra les germanes Sílvia, Àgueda i Regina Riba Garcia en què demanava la resolució del contracte d'arrendament subscrit l'any 2002 per causa dels incompliments contractuals imputables a les defenents i la condemna d'aquestes al pagament d'una indemnització, que no havia de ser inferior a 475.730,17 €, corresponents als costos d'execució del contracte d'arrendament denunciat, així com al pagament de les costes processals.

1.2. El 30 de setembre del 2015, el Tribunal de Batlles va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava íntegrament la demanda de la societat PRODECO, SLU i absolia les germanes defenents de totes les peticions de la part demandant.

1.3. La societat PRODECO, SLU va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència, recurs que va ser desestimat mitjançant sentència del 23 de gener del 2017 per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

1.4. Seguidament, la societat PRODECO, SLU va interposar un incident de nul·litat d'actuacions per considerar que s'havia produït la vulneració dels drets a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.5. El 16 de març del 2017, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que desestimava aquest incident de nul·litat d'actuacions.

1.6. El 6 d'abril del 2017, la representació processal de la societat PRODECO, SLU va presentar un recurs d'empara contra la sentència del 23 de gener del 2017, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica de la societat recurrent

- Aquesta part considera que d'acord amb la jurisprudència mateixa del Tribunal Superior de Justícia, la part defenent ha d'al·legar els seus fets i arguments en la contesta a la demanda, perquè qualsevol al·legació formulada en un altre moment processal és extemporània; i, en aquest cas, la part defenent va introduir noves al·legacions en el seu escrit de duplícula, al·legacions que res impedia que haguessin estat contingudes en l'escrit de contesta i que tampoc responien a cap oposició als fets al·legats per aquesta part en la rèplica. Aquesta part destaca que la Sala Civil recolza tota la seva fonamentació en aquestes noves al·legacions extemporànies i, per tant, s'ha vulnerat el principi de preclusió.

- També s'ha vulnerat el principi de contradicció, ja que aquesta part no ha pogut contradir aquests arguments nous en període d'al·legacions. En relació amb aquest punt discrepa de l'opinió del Tribunal Superior de Justícia, ja que, segons el seu parer, haver presentat conclusions no suposa un remei per tal que aquesta part pugui contradir les al·legacions extemporànies de la part adversa.

- La part recurrent manifesta igualment que en aquesta causa, ateses les al·legacions anteriors, la part adversa s'ha vist clarament afavorida: es va validar la nova línia de defensa introduïda en l'escrit de duplícula, la qual estava en contradicció amb la línia de defensa emprada en l'escrit de contesta, cosa que crea un desequilibri i una desigualtat entre les parts. Aquesta part va aportar jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia mateix que avala la seva postura en relació amb la introducció de noves al·legacions en la fase processal de la rèplica, jurisprudència que ha estat analitzada per la Sala Civil mitjançant una lectura parcial.

- La part recurrent considera finalment que l'argumentació continguda en l'aute que resol l'incident de

nul·litat d'actuacions és erroni i injust, ja que, segons el seu parer, tenint en compte el contingut de l'escrit de contesta i el de l'escrit de dúplica, queda clar que els arguments introduïts en el segon escrit no reforcen en res l'argument presentat en la contesta; ans al contrari, el contradiuen.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que suspengui els efectes de la sentència impugnada i que en el seu dia atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li la decisió esmentada i que condemni la part adversa al pagament de totes les costes processals.

2.2. Argumentació jurídica de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil declara que el fet d'introduir en la dúplica uns nous arguments que reforcen la pretensió d'haver fet tot allò que es podia exigir per contracte a la part defenent, en cap moment ha impedit a la part agent proposar proves sobre aquests arguments, ni fer les conclusions pertinents. No s'ha alterat ni l'objecte del debat ni les pretensions de la part defenent.

- La Sala Civil considera que no ha existit cap mena d'incompliment contractual imputable a la part defenent. Per arribar a aquesta conclusió analitza les actuacions de les quals es deriven les relacions existents entre la societat recurrent i la societat SODERIP, SNC que actuava com a intermediari del possible inversor, el Grup Casino, així com les relacions entre les germanes defenents i aquesta darrera societat.

- Així mateix, conclou que de les actuacions no es desprèn que les germanes Riba Garcia no col·laboressin de manera activa en l'elaboració i en les negociacions dels termes del Pla parcial en litigi, subsegüent al Pla d'Ordenació i Urbanisme Parroquial; tanmateix, la seva obligació era de mitjans, però no se'ls hi podia exigir una obligació de resultat consistent en l'aprovació del Pla esmentat, cosa que no depenia exclusivament d'elles.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que acordi, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions.

- El Ministeri Fiscal recorda la naturalesa i l'àmbit del recurs d'empara, així com el cànon de constitucionalitat emprat per aquest Tribunal en el marc de les alegacions de vulneració de l'article 10 de la Constitució. I conclou que, en aquest cas, és evident que la societat recurrent pretén que el Tribunal Constitucional actuï com una tercera instància per tal que resolgui una qüestió d'estricta legalitat processal ordinària.

- De manera subsidiària, cas que aquest Tribunal admetés a tràmit el recurs d'empara, el Ministeri Fiscal s'oposa al seu contingut, ja que l'escrit de dúplica impugnat va ser analitzat per la Sala Civil, la qual va considerar que el seu contingut no s'extralimitava i que no havia generat en cap moment una situació d'indefensió a la part recurrent. El Ministeri Fiscal exposa la naturalesa jurídica, les funcions i els límits dels escrits de rèplica i de dúplica en el marc del procés civil ordinari i conclou que, en aquest cas, és evident que la dúplica formulada per la part defenent no va alterar les pretensions objecte del plet.

- El Ministeri Fiscal s'oposa a la suspensió dels efectes sol·licitada, per tal com és evident que no

existeix un *fumus bonis iuris*, ni molt menys un *periculum in mora* digne de consideració, que exigeix l'existència d'un perjudici d'impossible o de difícil reparació.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest recurs d'empara al·lega, de manera genèrica, la infracció de l'article 10 de la Constitució, però no especifica amb claredat quines serien les vulneracions de caràcter constitucional comeses en els processos civils corresponents que fonamentarien l'anul·lació per aquest Tribunal de les resolucions impugnades. La societat recurrent no indica si, segons el seu parer, aquestes resolucions no estan fonamentades en Dret, no les han dictat tribunals imparcials predeterminats per la llei, si no s'ha respectat el procés degut o si no s'ha garantit el dret a la defensa, etc. Atès que són aquestes i altres causes semblants, aquelles que estan esmentades a l'article 10 de la Constitució, aquelles que han de ser al·legades i ser provades davant aquest Tribunal per tal que es pugui atorgar l'empara constitucional.

3.2. Res d'això succeeix en aquest recurs. Només s'hi al·leguen infraccions suposades de caràcter processal ordinari. Es diu que s'ha vulnerat el principi de preclusió, el de contradicció, l'equilibri entre les parts o la igualtat processal. Es considera que l'execució de la sentència del Tribunal Superior de Justícia pot causar un perjudici greu i que l'acte d'aquest mateix Tribunal del 16 de març del 2017 és erroni i injust, sense més concrecions. En aquesta línia argumental, de denunciar només de manera genèrica possibles infraccions de naturalesa processal ordinària, la societat recurrent cita jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia. Però no examina gens ni mica, no ja els requisits del precepte constitucional al·legat (article 10), sinó tampoc la molt nombrosa jurisprudència d'aquest Tribunal dictada per a aquest tipus d'impugnacions a través d'un recurs d'empara. Aquesta doctrina constitucional ha estat ignorada.

3.3. Per tot això, aquest recurs és inadmissible a tràmit. Si allò que planteja la societat recurrent és una possible indefensió, hauria d'haver concretat en relació amb quins punts s'ha produït i per quin motiu hauria d'assolir rellevància constitucional. Res d'això succeeix amb la precisió i la claredat degudes.

3.4. Per contra, del conjunt de les actuacions es dedueix que les pretensions de la societat recurrent, de caràcter civil, han estat examinades pels tribunals competents del Principat. El Tribunal de Batlles, en la sentència del 30 de setembre del 2015, a la qual no se li atribueix cap vici especial, va desestimar íntegrament la demanda de la societat PRODECO, SLU. La seva apel·lació va ser igualment desestimada en la seva integritat pel Tribunal Superior de Justícia. Les infraccions de caràcter processal ordinari al·legades van ser estudiades novament després de l'incident de nul·litat d'actuacions i altra vegada desestimades, després d'advertir que la part recurrent, tot i haver tingut raó en denunciar un ús poc ortodox o rigorós del tràmit de dúplica, havia pogut, de fet, desenvolupar tots els seus arguments en tràmit de conclusions i res li havia impedit tampoc proposar totes les proves que convinguessin al seu dret.

3.5. Per això, del conjunt dels antecedents exposats no es desprèn que les actuacions civils s'hagin apartat, en aquest cas, dels estàndards exigibles des de la perspectiva constitucional o dels convenis internacionals subscrits pel Principat d'Andorra, és a dir, que hagin traspassat la línia d'allò que en la Constitució és un procés degut o en el Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals de 1950, és un "*procés equitatiu*". Tampoc s'evidencia que la resposta donada pels tribunals ordinaris sigui irraonable, arbitrària o absurda. El recurs d'empara no pot anar

més enllà, ja que no és una tercera instància processal ni equival a un recurs de cassació, com s'ha repetit en la nostra jurisprudència de manera contínua i invariable.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2017-19-RE presentat per la representació processal de la societat PRODECO, SLU contra la sentència del 23 de gener del 2017, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de la societat recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de juny del 2017.

Isidre Molas Batllori
President

Dominique Rousseau
Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat